

EMN FOCUSSED STUDY 2013

Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a nemzetközi védelem és a kényszerített hazatérés eljárásai során

Nemzeti Hozzájárulás Összefoglaló Jelentés

Nemzeti hozzájárulás

A tanulmány áttekinti a magyarországi emberkereskedelem elleni küzdelemben megvalósuló nemzeti hozzájárulást a vonatkozó törvények és rendeletek alapján. Különös hangsúlyt fektetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok jogaira, kötelezettségeire, lehetőségeire és az elérhető támogatásokra a különféle eljárások során. Elsődleges fókuszpont az áldozatok észlelése és az azonosítási eljárások megvalósulása általánosságban és azokban az esetekben, amikor egy idegen országbeli állampolgár menekültügyi, illetve idegenrendészeti eljárásban vesz részt. A tanulmány tárgyalja a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus alkalmazását általánosságban, valamint az Európai Unió törvények alkalmazásának gyakorlatát. Különféle esetekben vizsgálja helyes átültetését a Tanács 2004/81/EK irányelve¹ az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok humanitárius célú tartózkodási engedélyéről, amelynek fontos rendelkezése a 30 napos gondolkodási időszak, amely arra szolgál, hogy egy áldozat eldönthesse együttműködik-e a hatóságokkal az eljárás során. Ezen túl a különféle esetekben vizsgálja, hogy az áldozat kap-e teljes körű tájékoztatást az együttműködés feltételeiről és az abból származó rá vonatkozó előnyökről, lehetőségekről. Továbbá vizsgálja, hogy az áldozatok megfelelő bánásmódban részesülnek-e, Magyarország tekintettel van-e a nemek közötti különbségekre, előírja-e rendelet vagy törvény a nők és a férfiak különféle természetű kényszerítéséből adódó érzékeny bánásmódot a hatósági eljárások lefolytatása során. A tanulmány rákérdez az emberkereskedelem áldozatává vált gyermekek és a kísérő nélküli kiskorúak ellátására. Feltérképezi lehetőségeiket, jogaikat, hangsúlyt fektet a családtagok megvalósulására, mint elsődleges szempont. Vizsgálja, hogy a migráló áldozatok esetében vannak-e a hatóságok által jól ismert útvonalak, egyéb árulkodó jelek, amely arra mutat, hogy egy külföldi állampolgár feltételezhetően emberkereskedelem áldozata.

A második szekció a bevándorlók menedékkérelmének visszautasításával párhuzamosan fellépő eseteket vizsgálja. Rákérdez, hogy mely azonosítási eljárásokat alkalmaz a hatóság, hogyan valósul meg a mechanizmus abban az esetben, ha kiderül, hogy a visszautasított kérelmező emberkereskedelem áldozata.

Az utolsó szakaszban a területen végzett kutatások, tréningek, képzések kerülnek felsorolásra, amelyek előreviszik az emberkereskedelem ellen folytatott küzdelmet a nemzeti hozzájárulásban.

Összefoglaló jelentés

Az emberkereskedelem a fegyver és a droggereskedelem mellett a leginkább virágzó és legkevésbé kockázatos területe a szervezett bűnözésnek, mivel a bizonyítékok

¹ Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:101:0001:0011:hu:PDF> (letöltés dátuma: 2013.10.22).

felsorakoztatásának nehézségei és az enyhe szankciók a veszélyeztetett áldozatokat a törvényszegők oldalára sodorják. Gyakran fordul elő, hogy egy áldozatot elsősorban nem áldozatnak, hanem bűnelkövetőnek tekintenek egy eljárás során. Az emberkereskedő az áldozatot a legtöbb esetben bűncselekményekre kényszeríti, illegális státuszban tartja vagy elhitei vele, hogy jogellenes cselekmények részese, állapota illegális. Ennek következményeként az áldozat állandó nyomás alatt van, félelmében és kiszolgáltatottságában hamar elveszíti önállóságát és döntéshozatali készségét.

Az elmúlt években, mivel az emberkereskedelem bűncselekménye nehezen volt bizonyítható, ezért az elkövetők egyéb bűncselekmények miatt pár éves börtönbüntetést kaptak, ha sikerült eljutni egy eljárás végéig. Sok esetben az eljárás felfüggesztésre vagy megszüntetésre kerül, mert az áldozatok fenyegetettségükben visszavonják feljelentésüket. Az emberkereskedők általában bűnszervezetekhez, hálózatokhoz tartoznak, így, akik nem kerülnek eljárásba továbbra is veszélyt jelentenek az áldozatok számára. Az emberkereskedők között a „bánópénz” intézménye figyelhető meg, amelyet azoknak kell megfizetni, akik börtönbe juttattak egy-egy emberkereskedőt.

Magyarországon 2013. július 1-én lépett hatályba az új Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény – új Btk.) módosított rendelkezése a **192. § az Emberkereskedelem**² és a **193. § a Kényszermunka**³ bűncselekményére vonatkozóan, 2013. január 1-jétől pedig hatályos a Kormány 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelete az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről. A módosítás iránymutatójául az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) *az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról* szolgált. A bűncselekmény elkövetésére kiszabott szankciók valamivel erősebbek, mint korábban voltak és a törvény részletesebben tárgyalja az emberkereskedelem bűncselekményét, valamint az új Btk. 192. § különös részi tényállása új elemként szabályozza a kizsákmányolási cézzal történő elkövetést. Ez az előrelépés elengedhetetlen volt Magyarországon az emberkereskedelem elleni küzdelem hatékony előmenetelének érdekében.

A magyar állampolgárságú áldozatok ezrével jelennek meg Nyugat-Európa egyes országaiban. Amszterdamban és Svájcban a szexuális kizsákmányolás áldozatainak száma a helyi civil szervezetek becslése alapján meghaladja az 1000-1000 főt. Egyre gyakoribb jelenség a munkacélú kizsákmányolás, noha az áldozatok kb. 90% továbbra is a szexiparban esik emberkereskedők áldozatává. Hazánkban a mélyszegénységben és az állami gondozásban élő fiatalok a legvesélyeztetettebbek. A sivár életkörülmények, az ingerszegény környezet, iskolázatlanság és a kilátástalanság könnyen sodorja őket az áldozat szerepébe. Jellemző továbbá, hogy szinte minden esetben rendezetlen a családi háttérük. Magyarországon az emberkereskedelem elleni küzdelem akkor lehet előremutató, ha a mélyszegénységben élők helyzete is javulni tud. Széleskörű tájékoztatást és segítségnyújtást kell biztosítani a potenciális áldozatok számára, valamint különös figyelmet fordítani az állami gondozásban élő fiatalok áldozattá válásának okaira, következményeire. Ezen túl az áldozatközpontú társadalmi szemléletformálás mind a szakmai területen dolgozók körében,

²Elérhető: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV lásd.: Emberkereskedelem 192 §.

³**Kényszermunka 193. §** (1) Aki mászt annak kiszolgáltatott helyzetét kihasználva, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel munkavégzésre kényszerít, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kényszermunkát a) a sértett sanyargatásával, b) jelentős érdeksérelmet okozva vagy c) tizenharmadik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el.

mind a társadalom összes tagjai körében elengedhetetlen.

Magyarország elsősorban kiinduló (származási) és tranzit ország. A hatóságok elvértve észlelnek és azonosítanak külföldi emberkereskedelem áldozatokat hazánk területén. Az áldozatok számára segítséget nyújtó civil szervezetek magyar áldozatokkal dolgoznak, a harmadik országbeli állampolgárok menekültügyi eljárásba kerülnek. Ha a segítséget nyújtó szervezetek találkoznak is idegen állampolgárságú áldozattal, nem állmódjukban megfelelő ellátást biztosítanak számukra, mivel ők a hivatal által lebonyolított eljárásba kerülnek. A gyakorlatban harmadik országbeli állampolgárok menekülttáborokba kerülnek, illetve idegenrendészeti eljárásban büntetés végrehajtási intézményekben helyezik el őket.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (továbbiakban: EMMI) által fenntartott védett-ház protokolljában az szerepel, hogy magyar és EU-s állampolgárokat egyaránt fogadnak és segítségnyújtásban részesítenek függetlenül attól, hogy együttműködnek-e a hatóságokkal.

A rendőrség és az akkori határőrség áldozatsegítő feladatai 2007-ben egészültek ki a **bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvénnyel**⁴(továbbiakban: *Ást*) és a 17/2007. (III. 13.) IRM rendelettel az áldozatok tájékoztatásáról.

Fontos megjegyezni, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal áldozatvédelmi szolgálat látókörébe nem került harmadik országbeli állampolgár az utóbbi években. Mivel Magyarország hivatalosan nem célország, ezért nincs kezelhető adat az idegen országból származó emberkereskedelem áldozatairól. A törvényi eljárás nyújtotta lehetőségek ellenére, arról sincs adat, hogy olyan harmadik országbeli állampolgár, aki emberkereskedelem áldozatává vált, kapott volna humanitárius célú tartózkodási engedélyt. A harmadik országokból érkező személyeknek gyakran nincsenek irataik, személyes dokumentumaik, amely önmagában is indokolja, hogy hatósági eljárásba kerüljenek. A bekerülésük hátterében állhat bűncselekmény, tiltott határátlépés, a szülő bűncselekménye. Elfogatásuk után általában menedékkérelemért folyamodnak.

Magyarországba Szerbia felől érkező személyek jellemzően háborús konfliktus elől menekültek el hazájukból, a kísérő nélküli kiskorúakat szüleik küldik nyugatra, vagy családjukat veszítették el és kiscsoportokhoz csatlakozva embercsempészekkel utaznak Európa irányába. Főként szlovák, cseh, román, albán, szerb, koszovói, moldáv fiatalok kerülnek ellátásra, de előfordulnak iraki, iráni, afgán, pakisztáni, szíriai és szomáli migránsok is. Némelykor a befogadott gyermek ismeretlen állampolgárságú is lehet. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal által biztonságos és veszélyes országok besorolásának függvényében folyamodhatnak menekült státuszért.

Számtalan eset fordul elő Magyarországon belül és azok között, akik visszatérnek Nyugat-Európából. Ezeknek a magyar áldozatoknak gyakran – még azoknak is, akik az országon belül maradnak – veszik el, vagy semmisítik meg az emberkereskedők személyes dokumentumaikat, útlevelüket. A visszatérő és a helyben érzékelt áldozatok veszélyeztetettsége miatt kiemelt szükség van a védelemre és segítségnyújtásra. Az áldozatoknak függetlenül attól, hogy eljárást folytatnak-e az emberkereskedelem elkövetői ellen, szükségük van a türelemi időszakra. A segítséget nyújtó szervezetek minden esetben súlyosan traumatizált áldozatokkal dolgoznak. Személyiségtorzulásuk, lelki és testi sérüléseik hosszú távú gondoskodás során normalizálódhatnak. A segítségnyújtás és a gondoskodás hosszú távú célja a társadalmi reintegráció, az önálló életvitel készségének megteremtése.

A Mechanizmus biztosítja, hogy bizonyos szervezetek jogosultak segítséget nyújtani a

⁴Forrás: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500135.TV (letöltés dátuma: 2013.08.12).

feltételezett áldozat számára. Közéjük soroljuk a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálatát,⁵ amely országos hálózattal rendelkezik. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma háttérintézménye a Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet, az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat zöld száma, amely napi 24 órában hívható segélyvonalat működtet. Általában feltételezetten munkaerő kizsákmányolás áldozatai, de van, hogy szexuális kizsákmányolás áldozatai is fordulnak külföldön segítségért a Külügyminisztérium munkatársaihoz, akik igyekeznek segítséget nyújtani. Utóbbi időszakban több alkalommal intézték a hazajutását munkaerő kizsákmányolás áldozatainak Belgiumból. Magyarországon az együttműködési megállapodásban van lefektetve a kormányzati és nem kormányzati szervek közötti együttműködés, azonban a Mechanizmus és más kormányzati szervek financiálisan nem támogatják a szolgáltató szervezeteket a szakmai segítségnyújtásban, így a támogatási eljárások és a segítő szolgáltatások gyakran hiányosak, és nem kielégítőek.

1. Fejezet

Tartózkodási engedély, védett-státuszok és áldozatok számára elérhető nemzeti programok Magyarországon

Q.1 Tartózkodási engedély emberkereskedelem áldozatai számára (feltétele-e az együttműködés a hatóságokkal?)

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló **2007. évi II. törvény** (továbbiakban: Harmtv.) **29. 1§-a** rendelkezik arról, hogy amennyiben a törvényben foglalt tartózkodási feltételek nem valósulnak meg, humanitárius célú tartózkodási engedéllyel kell ellátni a harmadik országbeli állampolgárt. Ha ez a személy emberkereskedelem áldozata, a **bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről** szóló **2005. évi CXXXV. törvény 9/A. §** alapján tájékoztatást kap arról, hogy humanitárius célú tartózkodási engedélyre jogosult, ha együttműködik a hatóságokkal. Az áldozatnak 30 napos türelmi időszak áll rendelkezésére, hogy döntsön az együttműködésről.

Q2. Nemzetközi védelmi státuszok

A magyar szabályozás négy olyan védelmi státuszt különböztet meg, amelyek nem az uniós jog részletes szabályain alapulnak: befogadott, kísérő nélküli kiskorú, hontalan és az emberkereskedelem áldozata. A védelem ezen formáira való jogosultságot mind a négy esetben egyéniesített eljárás keretében határozzák meg a hatóságok.

Q3. Nemzeti Koordinációs Mechanizmus

Magyarország Nemzeti Koordinációs Mechanizmusa 2005-ben egy ötoldalú szerződéssel született meg. A mechanizmus 2011. december 20-án egy NGO kerekasztallal egészült ki, amely egy civil konzultációs munkacsoport. Magyarországon az emberkereskedelem elleni fellépés koordinátora a Belügyminisztérium Európai Unió és Nemzetközi Helyettes Államtitkársága. Ez a szerv biztosítja az együttműködést a különbözőállami és nem állami szervezetek között, valamint nemzetközi, európai és nemzeti szinten is felelősséget vállal

⁵Forrás: <http://kih.gov.hu/miben-tudunk-segiteni> (letöltés dátuma: 2013.08.14.).

Magyarország emberkereskedelem ellenes lépéseiről. Az emberkereskedelem elleni kormányzati fellépés kereteit a hazai együttműködő szereplők számára az emberkereskedelem elleni 2008-2012 közötti nemzeti stratégiáról szóló 1018/2008 (III. 26.) Korm. határozat fektette le, amely 2012. december 31-én hatályát veszítette. Az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013 – 2016 közötti Nemzeti Stratégia elfogadásáról a Kormány 2013. május 29-én döntött. 2013. június 19-én jelent meg az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013 – 2016 közötti Nemzeti Stratégiáról szóló 1351/2013. (VI. 19.) Korm. határozat.

2. Fejezet

Áldozatok észlelése, azonosítása és irányítása a nemzetközi védelmi eljárásokban

1.1 Jogszabályi keret

Q.4 Azonosítási rend

Magyarországon 2013.január 1-jén lépett hatályba a 2005. évi CXXXV. törvény alapján az **emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet**ben (továbbiakban: Kormányrendelet) került szabályozásra az áldozatirányítás rendje. A jogszabály általános hatályú, mindenkire kötelező jelleggel rögzíti a felelős hatóságok körét és együttműködésük rendszerét, az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 11. cikkének való megfelelést szolgálja.

A felelős hatóságok körébe tartozik: az egészségügyi szolgáltatók, az egészségügyi államigazgatási szervek, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, a munkaügyi hatóság, a konzuli tisztviselők, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (továbbiakban: Hivatal). Ez a kormányrendelet magyar állampolgárokról vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekről rendelkezik.

Q5. Gyermekes esetében

Az azonosítást végző szerv köteles hatósági eljárást kezdeményezni, hivatkozva a **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény** (továbbiakban: Gyvt) 17. § (2) bekezdés b) pontjára. Jelezni az esetet a gyermekjóléti szolgálatnál lehet. Egy gyermek veszélyeztetettsége esetén minden állampolgár és a gyermek érdekeit képviselő társadalmi szerv élhet azzal a jogával, hogy jelzést tegyen, és hatósági eljárás indítson el. Ha a gyermek bántalmazott, láthatóan súlyosan elhanyagolt, illetve egyéb veszélyeztető okok állnak fenn mind indokolhatják, hogy hatósági eljárást indítson az azonosítást elvégző személy vagy szerv. A gyermek áldozatok ma Magyarországon nem kerülhetnek az emberkereskedelem áldozatainak fenntartott védett-szállásra, csak, ha 18. életévüket betöltötték. Külföldi gyermekek elhelyezésére akkor kerül sor, ha illegálisan lépték át Magyarország határát és kísérő (szülői vagy rokoni felügyelet) nélkül maradtak. A harmadik országból érkező kísérő nélküli kiskorúak Főtra, a Károlyi István Gyermekközpontba kerülnek, illetve 2013-tól a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálat újabb helyszínen nyitott krízis befogadó otthont Hódmezővásárhelyen. Emberkereskedelem áldozatairól az ő esetükben nincs releváns adat.

Q6. Nők és férfiak esetén

Az eljárás azonos, a törvény nem tér ki külön megkülönböztetésre. A gyakorlatban azok a nők, akik szexuális kizsákmányolás áldozatai - ezek az áldozatok 90%-át képezik -, illetve egyéb természetű emberkereskedelem áldozatai nem kerülhetnek egy védett-szállásra férfiakkal. A férfiak befogadása védett-szálláson nem megoldott, ez egyelőre a civil szervezetek felelősségét képezi a gyakorlatban. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (továbbiakban: EMMI) által finanszírozott és a Baptista Szeretetszolgálat az EMMI támogatásával 2013-ban megalapított új védett-házak 6-6 fő női áldozat befogadására vannak kapacitálva. A Baptista Szeretetszolgálat egyéb facilitásokat is működtet áldozatok befogadására, ezek kapacitása változó, némelykor pályázaton elnyert bérlemények is működnek projekt alapon.

1. 2 Az áldozatok észlelése és azonosítása*Q7. Az azonosítási folyamat a magyar és a nemzetközi eljárásban*

Az azonosítás folyamata a Kormányrendeletben foglaltak betartásával kell megtörténnjen 2013. január 1-jétől. Az új szabályzat gyakorlati alkalmazásában még nincs tapasztalat. 2005 óta folyamatosan van együttműködés a civil szervezetek és az állami szektor képviselői között. 2013-ig nem voltak egyezményesen lefektetett indikátorok, amelyeket a hivatalos és a nem hivatalos szervek használtak volna. A gyakorlatban túlnyomó részben a mechanizmusban meghatározott szervek és a civil szervezeteknek a belföldön azonosított, vagy Magyarországra visszatérő magyar áldozatok eseteit kellett kezelniük. A nemzetközi eljárásokat a hivatal folytatja le, az idegen országbeli állampolgárnak az eljárás során lehetősége van jelezni, hogy emberkereskedelem áldozata, illetve az elmúlt években a hivatal megtette erre irányuló megfelelő azonosítási eljárást. Az előzetes eljárás során a menedékkérőnél vizsgálják az útvonalat, amelyen keresztül hazánkba érkezett. Bizonyos útvonalakon találkozhatnak a menedékkérők emberkereskedőkkel.⁶

A harmadik országbeli állampolgárok legtöbbször Magyarországot tranzit országnak használja. Embercsempész hálózatok működnek közre utaztatásukban. Ezek a személyek Európába, a schengeni külső határokon túlra, illetve az Amerikai Egyesült Államokba és Kanadába igyekeznek. Arról nincs hivatalos adat, hogy ezekben az áramlatokban a hivatalos szervek hány emberkereskedelem áldozatot észlelnek. Azok az emberkereskedelem áldozatok, akik harmadik országbeli állampolgárok a menekülttáborokban kerülnek elhelyezésre, az ő számukra külön erre a célra kialakított védett-házak nincsenek.

A Hivatal 2004-től közölt számadatokat a kísérő nélküli kiskorúak menedékkérő szándékáról. A harmadik országokból Magyarországra érkező emberkereskedelem áldozatává vált kísérő nélküli kiskorúakról nincs adat. Hazánk a Szerbia felől érkező kísérő nélküli kiskorúak számára egy tranzit állomás. Gyakran nem is tudnak arról, hogy melyik országban vannak éppen, amikor a hatóság rájuk talál.

Q7b. A menedékkérellem megisméltéséről

Ha a menedékkérő kérelmét Magyarország [a menekültügyi hatóság vagy a bíróság] (jogerősen) elutasította vagy ha a menedékkérő kérelmét írásban visszavonta, és a menekültügyi hatóság/bíróság nem állapította meg, hogy visszaküldése esetén származási országában kínzásnak lenne kitéve, vagy az élete más okból lenne veszélyben, el kell hagynia

⁶Interjú a békéscsabai menekülttábor vezetőjével (2013. augusztus 27. telefonos interjú).

Magyarországot, és visszatérnie származási országába vagy egy olyan másik országba, amelyik befogadja.

Ha a kérelem elutasítását követően újra menedékkérelmet ad be, a magyar menekültügyi hatóság [előzetes vizsgálati eljárásban] megvizsgálja, hogy merültek-e fel olyan tények vagy körülmények, amelyek alapján nemzetközi védelemre lenne jogosult a kérelmező. Ha a menekültügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kérelem nem tartalmaz új elemet az előző kérelemhez képest, a kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánítja.

Q8. Azonosítási folyamat az áldozatok menekültjogi eljárásában

Az azonosítás eljárása egy a kormányrendelet mellékletében található kérdőív segítségével történik. A melléklet lehetővé teszi, hogy az áldozat írásos beleegyezését tegye annak, hogy hivatalosan emberkereskedelem áldozataként azonosították, egészségügyi alapellátásra szorul, illetve, védett-szálláson is kérheti elhelyezését. A harmadik országbeli állampolgárok menedékjogi eljárásban maradnak az eljárás idejére humanitárius célú tartózkodási engedélyt kapnak, ha emberkereskedelem áldozatai együtt kell működniük a hatóságokkal.

Azonosításra vonatkozó indikátorok: az azonosításra szolgáló melléklet a személyes adatok felvétele után az az áldozat felismerésére szolgáló különféle pontokat jelöli meg kérdés formájában. Felméri az egészségi állapotot, az esetleges gyermekeséget, kiskorúságot, bántalmazásra utaló jeleket, fizikai állapotot, egyéb külső jeleket (ruházkodás, elhanyagoltság). Személyes szabadságának korlátozására utaló jeleket vizsgálja, életkörülményeit, szálláshelyét, gyermekek (otthon hagyott gyermekek) számát, munkakörülményit.

Az azonosítást végző szerv azonosító beszélgetést folytat le, ha azt észleli, hogy a látókörébe került magyar állampolgár vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy feltételezhetően emberkereskedelem áldozatává vált. Ez a hivatalos szerv sok esetben a rendőrség, az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálatot (a továbbiakban: OKIT) a Nemzeti Nyomozó Iroda (továbbiakban: NNI) és nem utolsósorban a Nemzetközi Migrációs Szervezet (továbbiakban: IOM), amelynek a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus (továbbiakban: Mechanizmus) szerint szintén joga van áldozatokat védett-házba irányítani. Az azonosítást elvégző szerv megállapítja, hogy a beszélgetésbe bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata-e. Következő lépésként a feltételezett áldozat írásos hozzájárulása esetén, értesíteni kell az illetékes fővárosi és megyei áldozatsegítő szolgálatot. Az áldozatsegítő hivatal az Ást. törvény alapján jár el a továbbiakban. Ugyanakkor, ha az áldozat nem rendelkezik biztonságos szállással az azonosító szerv értesíti - az áldozat erre irányuló írásos hozzájárulása esetén - az OKIT-ot. Az OKIT szolgálata kapcsolatot tart a védett szállások üzemeltetőivel, tájékoztatja az áldozatokat védett-szállások adta feltételekről és a körülményekről, ha az áldozat kéri elhelyezését védett-szállásokon az OKIT felveszi a kapcsolatot a védett-házak vezetőivel és kapcsolatba hozza őket az azonosított személlyel, hogy biztonságos szállítást és befogadást megszervezzék. Az OKIT egy 24 órás krízis telefonszolgálat, az EMMI fenntartásban. Egy hívás átlagosan 7 percig tart, a beszélgetést erre speciálisan képzett szociális munkások folytatják le. Egy nap kb. 50 hívás érkezik a vonalra, amelyből 20-25 az, amelyik valós krízis segítségkérés.⁷ Az OKIT családon belüli erőszak áldozatainak is a segítségét szolgálja. Itt fontos megjegyezni, hogy a kormányrendelet az áldozatok elhelyezésének menetét követően reintegrációs folyamatról beszél. A reintegráció azért fontos, mert ebből is látszik, hogy a törvény hazatérő magyar állampolgárokra koncentrál, amely hazánk specifikuma más európai országokhoz képest. A

⁷OKIT.

Mechanizmusban említett különféle hivatalos és nem kormányzati szervek, valamint a civil szervezetek látókörébe szinte kivétel nélkül magyar áldozatok kerülnek, akik vagy az országon belül vagy külföldön váltak emberkereskedelem áldozatává.

Q8c. Egyéb lehetőségek harmadik országbeli állampolgárok számára

A Magyarországra kísérő nélkül érkező kiskorúak elhelyezésére gyermekvédelmi intézményrendszer keretében kerül sor. 2011 óta a főtí Károlyi István Gyermekközpontban kerülnek elszállásolásra a Magyarországra felnőtt kíséret nélkül érkező elismerést kérő gyermekek, 2013-ban pedig újabb két helyszínen, Hódmezővásárhelyen és Ópusztaszeren nyílt lehetőség a menedékjogot nem kérő kísérő nélküli kiskorúak befogadására.

Q9. Az áldozatazonosítás hatékonyságának értékeléséről

Az azonosítás folyamata a fent említett kormányrendelet alapján 2013. január 1-jén került bevezetésre. Az új szabályzat gyakorlati alkalmazásában még nincs tapasztalat. Korábban nem voltak egyezményesen lefektetett indikátorok, amelyeket a hivatalos és a nem hivatalos szervek használtak volna.

1.3 Irányítás

Q10. Törvényen alapuló ellátás

Az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok azonosítását a hivatal a menedékjogi eljárás során folytatja le, külön intézmény, ahol az áldozatok elhelyezése megtörténne nincs. Az áldozatok a humanitárius célú tartózkodási engedélyre jogosultak, menekülttáborokban vagy büntetésvégrehajtási intézményben vannak elhelyezve az eljárás idejére. Arról nincs adat, hogy az áldozatok más ellátásban részesülnének, mint az egyéb okból menedéket kérő személyek. Az állam a menekültek számára pszichoszociális segítséget nem nyújt. Ezt a funkciót civil szervezetek látják el, amennyiben találnak rá pályázati forrást. Munkájukat a helyszínen végzik a harmadik országbeli állampolgárokkal. A menekülttáborokat a Cordélia alapítvány szakemberei látogatják, pszichiáter és pszichológus foglalkozik a traumatizált személyekkel.⁸ A Harmtv. módosítása a 89. §-ban történt, amely lefekteti, hogy társadalmi és civil szervezetek, helyi önkormányzatok, vallási közösségek, intézményes ellátást biztosíthatnak a harmadik országbeli állampolgárok emberkereskedelem áldozatainak. A módosításról 2013. július 29-én döntöttek.

A Btk. emberkereskedelemtől szóló tényállásának módosítása előtt a fogalom meghatározása és az erről szóló törvénykezés igen hiányos volt és alig használható, ahogy az éves adatok is bizonyítják évente néhány eset kivételével, nem volt több eljárás emberkereskedelem bűncselekmény elkövetői ellen. A bűnüldöző szerveknek nehézséget okozott bizonyítani az adás-vétel aktusát –amely kulcspontja volt a régi meghatározásnak-, ezért inkább más bűncselekmények megnevezését választották, hogy az elkövetőket mindenképpen elítéljék, mint például a kerítés, vagyonszerzés illegális bevándorlásból vagy az embercsempészet bűncselekménye. A bűnüldöző szerveknek valóban könnyebb és kevésbé időigényes volt ítéletet hozni egyéb bűncselekmények bizonyítása okán. Ennek következménye, hogy az emberkereskedelem áldozatai nem voltak hivatalosan azonosítva és nagyon ritka esetben kapnak kártérítést, ha mégis, a támogatás összege igen csekély volt.

Q10a. A segítségnyújtásról

⁸ Interjú a Helsinki Bizottság menekültjogi szakemberével (2013. augusztus 8., Helsinki Bizottság székhelyén).

Az EMMI fenntartásában lévő Lehetőség Családoknak 2005 szervezetének védett-háza és a Baptista Szeretetszolgálat védett-házai nyújtanak szállást emberkereskedelem áldozatainak. Az ellátás során rehabilitációs és reintegrációs folyamatot hajtanak végre a szervezetek az áldozatok körében. Nem csak biztonságos szállást, de személyre szabott pszichoszociális, egészségügyi és jogi segítségnyújtás is rendelkezésükre áll. Továbbá iskolai képzésben, kompetencia és szakmai fejlesztésben, valamint munkaügyi tanácsadásban vehetnek részt, céljuk az áldozatok individualitásának kialakítása, hogy képesek legyenek az önálló életvitelre. A Baptista Szeretetszolgálat pályázatok útján finanszírozza áldozatsegítő tevékenységét. A két szervezet befogadja azokat a feltételezett áldozatokat is és ellátásban részesíti őket, akik nem hivatalos áldozatazonosító folyamaton esnek át. Ezekben az esetekben a befogadó szervezet maga végzi el az áldozatok azonosítását, illetve előfordul, hogy egyházak, családsegítő vagy gyermekjóléti szervezetek közvetítik hozzájuk az áldozatokat. Az ellátásnak nem feltétele, hogy egy áldozat bármi módon együttműködjön a hatóságokkal.

Q10b. A segítségnyújtás feltételei

A Baptista Szeretetszolgálat volt Magyarországon az első civil szervezet, amely 2005-ben emberkereskedelem áldozatainak védelmével és segítségével foglalkozott és teszi ezt azóta is. Saját protokolljuk alapján a legkisebb gyanú okán, ha egy feltételezett áldozat a látókörükbe került és az magát emberkereskedelem áldozatának mondta segítséget kapott, függetlenül attól, hogy bármi módon a hatóságokkal együttműködött-e.

A 2005-ös Ötoldalú Együttműködés alapján a szeretetszolgálat jogosult arra, hogy eldöntse, hogy egy feltételezett áldozatnak szüksége van-e türelmi és egyben gyógyulási időszakra. Az áldozatok reintegrációja az első 6 hónap után kezdődik el és legtovább három évet maradnak a védett-házban, mire önálló életet tudnak kezdeni, után-követéssel.

Az Ást hatálya óta áldozatsegítés a 2004/80/EK irányelv alapján az Igazságügyi Hivatal Áldozatvédelmi Osztályán érhető még el. Az állami kártérítés a bűncselekmény áldozatai számára kiterjed (Ást 1. § (1) bekezdés) a pénzügyi és a jogi segítségnyújtásra, ha egy áldozat a bűncselekmény következtében súlyos fizikai és mentális sérülést szenvedett el. A valóságban ez a kártérítés nagyon ritka esetben valósul meg.

Az áldozatsegítő szolgálat ezen túl pszichológust biztosít bűncselekmény áldozatai számára speciális igényeikhez is alkalmazkodva. A budapesti irodában egy héten egyszer érhető el pszichológus és vehető igénybe az Igazságügyi Hivatal és a pszichológus megegyezése alapján. Harmadik országbeli állampolgárt nem irányítottak még a hivatalba segítségnyújtásért.⁹

Q10c. Nemzeti Áldozatirányítási Mechanizmus

Az emberkereskedelem elleni kormányzati fellépés kereteit a hazai együttműködő szereplők számára az emberkereskedelem elleni 2008-2012 közötti nemzeti stratégiáról szóló 1018/2008 (III. 26.) Korm. határozat fektette le, amely 2012. december 31-én hatályát veszítette. Az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013 – 2016 közötti Nemzeti Stratégia elfogadásáról a Kormány 2013. május 29-én döntött. 2013. június 19-én jelent meg az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013 – 2016 közötti Nemzeti Stratégiáról szóló 1351/2013. (VI. 19.) Korm. határozat.

Az 1018/2008 (III. 26.) Korm. határozat a Belügyminisztérium Európai Unió és Nemzetközi Helyettes Államtitkárságát jelölte ki nemzeti koordinátornak, hogy lépéseket tegyen az

⁹Áldozatvédelmi Osztály.

emberkereskedelem ellenes küzdelmen és megalkossa az emberkereskedelem ellenes nemzeti cselekvési tervet. A koordinátor első találkozója 2009 februárjában volt, a stratégia megvalósításának érdekében. 2011 decemberében a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus megváltoztatta addigi profilját és számos civil szervezetet és civil képviselőt hívott össze, akik kompetensek a témában, részt vesznek női szervezetek munkájában és az emberkereskedelem ellen folytatott küzdelemben. Az Európai Parlament és a Tanács Emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011/36/EU (2011. április 5.) irányelv nemzeti jogba való átültetése határidőben, 2013. április 6-ig megtörtént. Az új Btk. 2013. július 1-étől hatályos.

Az irányelv európai uniós szintű minimum szabályokat vezet be az emberkereskedelem területén a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan. Az említett jelenség hatékonyabb megelőzését és az áldozatok védelmének megerősítését célzó intézkedésekről is rendelkezik.

A 2013. július 1-jén hatályba lépő új Büntető Törvénykönyvben az emberkereskedelem bűncselekmény új törvényi tényállás megfogalmazása megfelel az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezménynek az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló Jegyzőkönyvének (kihirdette: 2006. évi CII. törvény), az Európa Tanács Emberkereskedelem Elleni Fellépésről szóló Egyezményének (kihirdette: 2013. évi XVIII. törvény), illetve az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) elvárásainak. Az új Btk. 192. §-ában az emberkereskedelem különös részi tényállása új elemként szabályozza a kizsákmányolási céllal történő elkövetést.

Az Európa Tanács 197. számú az Emberkereskedelem Elleni Fellépésről szóló Egyezménye büntetőjogi, eljárásjogi, a megelőzésre, az áldozatok védelmére és támogatására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A 2011/36/EU irányelv átültetésével lehetővé vált a már 2005. május 16-án elfogadott Egyezmény **ratifikációja a 2013. évi XVIII. törvénnyel**, amely 2013. augusztus 1-jén lépett hatályba. Az Egyezmény célja az emberkereskedelem megelőzése és leküzdése, a nemek közötti egyenlőség biztosítása, az áldozatok emberi jogainak védelme és a nemzetközi együttműködés elősegítése az emberkereskedelem elleni küzdelem területén.

A Mechanizmus tagjai közé sorolja az Országos Rendőr Főkapitányságot (továbbiakban: ORFK), a Nemzeti Nyomozó Iroda Emberkereskedelem Elleni Alosztályát, az OKIT-ot, a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal Áldozatvédelmi Szolgálatát, az IOM-et, az EMMI-t, a Belügyminisztériumot (továbbiakban: BM), Külügyminisztérium Konzuli Szolgálatát és a védett-ház üzemeltetőjét, a Nemzeti Munkaügyi Hivatalt, és a Nemzeti Munkaügyi Hivatal EURES Osztályát, a Legfőbb Ügyészséget, a Fővárosi Törvényszéket, az Országos Bírósági Hivatalt, Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalt, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot, Országos Kriminológiai Intézetet. A különféle szervek képviselői együttműködésben dolgoznak az emberkereskedelem elleni küzdelemben. A hivatalos szervek (ORFK, NNI, OKIT, IOM, Konzulátusok) mind jogosultak arra, hogy az áldozatokat irányítsanak védett-szállásokra. A BM feladata a mechanizmus koordinálása, összefogása az EMMI feladata fenntartani egy védett-házat. A mechanizmusban az OKIT szerepe, hogy egy 24 órás krízis telefonvonalat üzemeltessen feltételezett áldozatok számára és azokat védett-házba irányítsa. Az azonosított emberkereskedelem áldozatait, ha EU-s állampolgárok, szintén kérhetnek segítséget a magyar ellátásban, csak úgy, mint saját nagykövetségüktől.

Q10d. A Mechanizmus hiányosságai

A menekültstátusz iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgárok magánszállásokon, befogadó állomásokon (Bicske, Vámosszabadi és Debrecen) vagy menekültügyi őrzött befogadó központokban (Békéscsaba, Debrecen, Nyírbátor) kerülhetnek elhelyezésre. A menedékkérők száma hazánkban viszonylag sok éven keresztül konstans maradt, azonban az idej menekültügyi nyomás során roppant mód megnövekedett a számuk és idén októberig meghaladta a 16000-et, a legtöbb esetben az emberkereskedelem áldozatait nem azonosítják. Ha az eljárás során kiderül egy harmadik országbeli állampolgárról, hogy emberkereskedelem áldozata, akkor is a menekülttáborban marad az eljárás lefolytatásáig és nincs lehetősége különleges pszichoszociális ellátást kapni. Mivel ezek az áldozatok nem kerülnek a védett-házak ellátórendszerébe a védett-szállásokat működtető szervezetek nincsenek felkészülve idegen állampolgárok ellátására, kríziskezelésre.

Q11. Ha egy menedékkérő azonosított, mint emberkereskedelem (feltételezett) áldozata, átkerül-e másik eljárásba pl. a 2004/81/EK Irányelv alapján, vagy párhuzamosan részt vesz mindkét eljárásban?

Gyakorlati példa nincs arra, hogy menedékkérő harmadik országbeli állampolgárok, ha feltételezhetően emberkereskedelem áldozatai, a menekültügyi eljárásból átkerültek volna másik eljárásba, nem azonosítottak Magyarországon senkit emberkereskedelem áldozataként.

Ha egy személy menekültstátuszának elbírálásakor, illetve jogszerűtlen tartózkodás büncselekményének eljárása során kiderül, hogy emberkereskedelem feltételezett áldozata, az Ást 9/ A § alapján tájékoztatást kell kapjon arról, hogy 30 nap áll rendelkezésére, hogy eldöntse együttműködik-e a hatóságokkal. Illetve, ha az áldozat jelzi a hivatal felé, hogy emberkereskedelem áldozata szintén jogosulttá válik arra, hogy tájékoztatást kapjon a humanitárius célú tartózkodási engedély lehetőségéről és az együttműködés feltételeiről. Egyéb rendelkezések nem tárgyalják a kitoloncolt emberkereskedelem áldozatának különleges bánásmódjára vonatkozó jogokat és kötelezettségeit. A Harmtv. 29. § (1) bekezdés e) pontja elrendeli, hogy a befogadott, tartózkodási engedéllyel ellátott harmadik országbeli állampolgár, ha emberkereskedelem áldozata, akkor az áldozatok ellátásáról és támogatásáról szóló Ást alapján érvényesítheti jogait. Ezen túl a Harmtv. 30. § (1) bekezdés e) pontja alapján a 30 nap gondolkodási időtartamára az áldozatsegítő szolgálat kezdeményezésére ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kell kibocsájtani annak a harmadik országbeli állampolgárnak, aki emberkereskedelem áldozata.

Az Ást 9/A. §-ának és a 43. § (3) bekezdésének célja átültetni a 2004/81/EK tanácsi irányelv 5. és 6. bekezdését a tartózkodási engedélyről, amely a harmadik országbeli állampolgároknak, akik emberkereskedelem áldozatai, vagy illegális bevándorlás cselekményében szerepeltek, állítható ki.

A 43. § (3) bekezdése előírja, hogy ha a büncselekmény áldozata együttműködik a hatóságokkal, akkor jogosult tájékoztatást kapni a lehetőségeiről, jogi, gazdasági segítségnyújtásra, és azonnali kártérítésre az elszenvedett károk enyhítésének okán. Az idegen országból érkező áldozatok párhuzamos esetkezeléséről, illetve, hogy átkerültek volna menedékjogi eljárásból emberkereskedelem okán indított egyéb ellátásba, nincs adat.

Q11a. A kérelmezőnek vissza kell-e vonnia menedékkérelmét, amennyiben emberkereskedelem áldozataként más eljárásban kíván részt venni?

Gyakorlati tapasztalat nincs ilyen esetről.

Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a vizsgálat során nem bizonyul potenciális áldozatnak, kérhet menedékjogot Magyarországon egyéb indokkal is. A hivatal megvizsgálja a menedékkérő jogosultságát és 3-6 hónap alatt dönt arról, hogy menekültstátuszt ad egy harmadik országbeli állampolgárnak. Ezalatt jogosult humanitárius célú tartózkodási engedélyre.

Q11b. A 2004/81/EK szerinti eljárás folyamata

Az Országgyűlés 2012. szeptember 27-én fogadta el a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV törvény módosítását, amelynek értelmében bevezették a védett szálláshely, mint áldozatsegítő szolgáltatás fogalmát, illetve az emberkereskedelem áldozatai a büntető eljárásban való együttműködésüktől függetlenül részesülhetnek az emberkereskedelem áldozatai részére nyújtható speciális támogatásokban. Ezt megelőzően a magyar állampolgárok csak akkor kaptak támogatást, ha együttműködtek, most már nem kell együttműködniük ahhoz, hogy segítsék őket, védett szálláshelyen kerüljenek elhelyezésre.

Az *Ást Tájékoztató* című fejezete tér ki arra, hogy az áldozatokat kötelező információval ellátni jogaikról, lehetőségeikről és kötelezettségeikről. 9. § (1) alapján az áldozatsegítő szolgálat hivatott arra, hogy tájékoztassa az ügyfeleit. Az áldozat jogosult arra, hogy tájékoztatót azon a nyelven kapjon, amelyet a legjobban ért. Az áldozatvédelmi szolgálat, abban az esetben tud segíteni, ha az áldozat rendőrségi feljelentéssel alátámasztja, hogy bűncselekmény áldozata, így válik jogosulttá a különféle juttatásokra és a paragrafusban meghatározott jogérvényesítési lehetőségekre. Tájékoztatót kell kapniuk az állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek által nyújtott segítségekről és azok elérhetőségéről, valamint a bűncselekmény típusát figyelembe véve arról, hogy hogyan lehet elkerülni, hogy az áldozattá válás megismétlődjön.

Az *Ást* 9/A. §-a kitér az olyan emberkereskedelem áldozataira, akik harmadik országbeli állampolgárok. Itt jelöli meg, hogy a 9. § (1) bekezdésében foglaltakon túl – tájékoztatni kell az áldozatokat arról is, hogy 30 napos türelmi idő áll rendelkezésükre, hogy eldöntsék együttműködnek-e a hatósággal a bűncselekmény felderítésében. A türelmi időszakban az áldozat ideiglenes tartózkodási engedélyre jogosult és, ha úgy dönt, hogy együttműködik a hatóságokkal, 6 hónapra tartózkodási engedélyt kap, amely meghosszabbítható az együttműködés idejére.

Q11d. A kérelmező aktája/ a hozzá kapcsolódó bizonyítékok (akár az interjú), melyek a menedékjogi eljárás során kerültek fel, felhasználhatóak-e a másik eljárás során?

Gyakorlati példa nincs arra, hogy harmadik országbeli állampolgárok, ha emberkereskedelem áldozatai más eljárásba kerülnének, mint a menedékkérők.

Q12. A tartózkodási engedélyekről

A Harmtv. 29. §-a alapján azt a harmadik országbeli állampolgárt kell humanitárius célú tartózkodási engedéllyel ellátni, aki menekültként elismert vagy védelmet kér a hatóságoktól, valamint a felügyelet nélkül maradt kiskorút, aki Magyarországon született, valamint a kísérő nélküli kiskorút. A tartózkodás feltétele még nemzetbiztonsági és bűnüldözés ügy, amely felderítésének érdekében, a menedékkérő együttműködik a hatóságokkal, hogy a bűncselekmények bizonyítását és felderítését elősegítse. Az a harmadik országbeli állampolgár, aki munkacélú kizsákmányolás áldozatává vált, vagy az a kiskorú, akit tartózkodási engedély nélkül foglalkoztattak hazánkban, a bíróság indítványára szintén humanitárius tartózkodási engedéllyel kell ellátni. Ez a típusú tartózkodási engedély 1 évig érvényes, amely alkalmanként 1 évvel meghosszabbítható. Munkacélú kizsákmányolás esetén

egészen addig, amíg a munkáltató ellen indított eljárás jogerőre lép.

A menekültügyi hatóság az eljárás idejére a kérelmező részére szálláshelyként magán szálláshelyet, ennek hiányában befogadó állomást vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyet jelöl ki, kivéve, ha a kérelmező személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, intézkedés vagy büntetés, vagy idegenrendészeti eljárásban elrendelt személyi szabadságot korlátozó intézkedés hatálya alatt áll. A kísérő nélküli kiskorú részére a hatóság szálláshelyként gyermekvédelmi intézményt jelöl ki.

Azok az emberkereskedelem áldozatok, akik harmadik országbeli állampolgárok a Rendőrségen keresztül jutnak el a hivatali eljárásba. A hivatalos azonosítást a Rendőrség folytatja le, más szervek látókörébe nem kerülnek külföldi áldozatok. Egyéb lehetőség nem áll rendelkezésére az áldozatoknak, mint a 30 napos türelmi időszak után együttműködni a hatóságokkal. Menekültügyi és idegenrendészeti eljárásra a hivatalhoz kerülnek a harmadik országbeli állampolgárok. Az eljárási folyamat azonnal elkezdődik az Ást 9.§-ban elrendelt tájékoztatással a büntető, illetve szabálysértési eljárásról követelményeiről, az áldozat számára elérhető támogatásokról, ellátásokról, civil vagy egyházi szervezetek által nyújtott lehetőségekről. A harmadik országbeli áldozatok tájékoztatást kapnak a 30 napos gondolkodási időszakról és a humanitárius célú tartózkodási engedélyről. A türelmi időszakban az áldozat ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kap.

Q13. A mechanizmus értékelése

A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus nem rendelkezik harmadik országbeli állampolgárok státuszairól. A Mechanizmus méréséről jelenleg nem rendelkezünk adattal.

Q13a. A mechanizmus működéséről

A Mechanizmus önmagában kezdetlegesen működik. A hivatali és a civil szereplők együttműködnek, az EMMI egy 6 férőhelyes védett-házat tart fent, egyéb anyagi támogatást nem nyújt a civilek számára, hogy védett-szállásokat működtessenek és az áldozatok pszichoszociális, egészségügyi és jogi segítségnyújtásban részesüljenek, ezért az áldozatok irányításába egyéb nemzetközi forrásokat kell beemlíteni. Az új 2013-2016-os stratégia az emberkereskedelemtől feltételezi, hogy a Mechanizmus hatékonyabban fog működni.

1.4 Észlelés, azonosítás és áldozatirányítás a Dublini eljárás során

Q14-15. Az áldozatok lehetőségei a Dublini eljárás során

Az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i, 343/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: Dublin II. rendelet), valamint a valamely harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i, 1560/2003/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban együtt: Dublini rendeletek) alkalmazásának feltételeit az előzetes vizsgálati eljárás során vizsgálja meg a menekültügyi hatóság. Az előzetes vizsgálati eljárást harminc napon belül kell lefolytatni. Amennyiben megállapításra kerül, hogy a Dublini rendeletek szerint felelős tagállam meghatározására és a kérelmező átadás-átvételére irányuló eljárás (a továbbiakban: Dublini

eljárás) lefolytatásának van helye, a menekültügyi hatóság felfüggeszti az előzetes vizsgálati eljárást.¹⁰ A menedékjogi kérelmet vizsgálják, s elsőként eldöntik, hogy van-e helye Dublini eljárásnak, továbbá figyelik, hogy a menedékkérő ne legyen ismételt kérelmező. Ha egyszer visszautasították, másodszor nem jogosult eljárásra. Felveszik a személy adatait, lekérdezik az útvonalat, amelyen Magyarországra származási országából jött. Ekkor kiderülhet, hogy embercsempészekkel utazott-e a menedékkérő, illetve útközben esetleg emberkereskedelem áldozatává vált. A beszélgetésben kérnek információt családjáról, hozzátartozóiról, azok hollétéről is és végül annak okát kell megfogalmazza, hogy miért hagyta el hazáját. Ha kérelme elutasításra kerül, rizikófelmerést végeznek, hogy a számára biztonságos országba küldjék vissza, illetve ne abba az országba, ahol előzőleg menedékkérelmét már visszautasították. Továbbá figyelembe veszik és elősegítik a családgyejesítést. A 30 napos eljárás alatt dönteni kell a hivatalnak, hogy elindítja-e a menekültügyi eljárást. Ezt követi a részletes vizsgálati eljárás, amely maximum 60 napig tart. Ha az időszak végén elutasításra kerül a kérelem, bírósági fellebbezésre van lehetősége a menedékkérőnek, amely szintén 60 napig tarthat. Ezalatt az időszak alatt humanitárius célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik a harmadik országbeli állampolgár, amelyet az előzetes eljárásban 3 napon belül megkap. Ha egy menedékkérő minimum 3 hónapig nem Európában tartózkodik, akkor megszakad a Dublini eljárás, így nem kerül átadásra más országba.¹¹

Q16. A harmadik országbeli állampolgárok lehetőségei a Dublini eljárás során

A Dublini II. eljárás során, ha egy menedékkérő emberkereskedelem áldozata, jogosult a humanitárius tartózkodási engedélyre, ha együttműködik a hatósággal. Viszont a legtöbb esetben menedékjogi eljárása során is megkapja a humanitárius célú tartózkodási engedélyt és csak abban az esetben kell eszközül használni az emberkereskedelem bűncselekményének tényállását, ha elutasításra kerül menedékkérelme. A Dublin II. rendelet 3. cikk (4) bekezdése értelmében a menedékkérőt írásban kell tájékoztatni a rendelet alkalmazásáról, az abban előírt határidőkről és joghatásokról olyan nyelven, amelynek megértése a menedékkérőről ésszerűen feltételezhető.

1.5 Jövőbeli intézkedések

Q17. Fejlesztések az azonosítási eljárásokban

Az emberkereskedelem áldozatainak azonosításáról szóló kormányrendelet 2013. január 1-én emelkedett jogerőre, így egyéb módosítások tervezetéről nincs adat.

2. Fejezet

Az áldozatok észlelése és azonosítása és irányítása kényszerített hazatérés során

2.1 Jogszabályi keret

¹⁰ A Tanács 343/2003/EK rendelete (2003. február 18.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról.

¹¹ Interjú a békéscsabai menekülttábor vezetőjével (2013. augusztus 27. telefonos interjú).

Q18. Áldozatazonosítási folyamat kiutasításkor

A humanitárius célból kiadott tartózkodási engedély bizonyos esetekben visszavonható, illetve nem hosszabbítható meg: ha az eljárás lezárul, vagy a harmadik országbeli állampolgár nem működik együtt a hatóságokkal, megszűnik az engedély jogosultsága, továbbá, ha valótlan állít vallomásában, hamis adatot közöl, illetve, ha a hatóság indítványozza a tartózkodási engedély visszavonását.

A 54/2012. (XII. 13.) kormányrendelet rendelkezik az áldozatok azonosításáról és megjelöli az azonosítást végző szerveket. A felsorolt szervek között ott szerepel az idegenrendészeti hatóság és a menekültügyi hatóság is.

A gyakorlatban ezen túl az is megtapasztalható, hogy a nem EU-s állampolgárokat mielőtt még azonosítanak, mint emberkereskedelem áldozatait, kiutasítják az országból. Magyarország átvette ugyan a humanitárius célú tartózkodási engedélyről szóló EU-s irányelvet, amely szerint 30 nap türelmi időszak áll az áldozat rendelkezésére, hogy eldöntse, él-e ezzel a lehetőséggel, viszont arról nincs adat, hogy harmadik országbeli állampolgár ennek a törvénynek előnyeit élvezte volna. Ha az eljárás megkezdődik a sértett vagy áldozat a törvény hatálya alatt köteles tanúvallomást tenni.

Q19.A gyermekek esetében

A bánásmód különbözik a felnőttekétől. Ha egy harmadik országbeli 18 év alatti fiatal illegálisan lépi át Magyarország határát és rokonai illetve szülői felügyelet nélkül maradt, gyermekeket befogadó otthonban kerül elhelyezésre. Menekülttáborokba csak családjukkal együtt kerülhetnek. Az ország bizonyos területein különösen nagy számban fordulnak elő a kísérelő nélküli kiskorúak, egyik ilyen frekventált térség Csongrád megye, ahogy a Szerbia felől érkező menekültek északi irányba haladnak, sokan itt kerülnek a hatóságok látókörébe. Gyakori, hogy a kiskorúaknak nincs úti okmánya. Sok felnőtt is kiskorúnak mondja magát, hogy befogadó otthonba kerülhessen. Életkoruk megállapítására orvosi (kormeghatározási vizsgálat) vizsgálaton vesznek részt, melynek bevezetésére idén került sor. Az idegen országból érkező fiatalokra is vonatkoznak a krízisellátás szabályai, amelynek feltétele, hogy rendőrségi eljárás során kerüljön be a befogadó otthonba. 72 óra áll rendelkezésre, hogy egy gyermek szüleit, rokonait felkutassák és átadják nekik. Amennyiben ez nem sikerül, 72 óra után gyámhivatali eljárást kell kezdeményezni és a gyermek ideiglenes hatályú beutalását elindítani. A menekültügyi eljárást a külföldi fiatalok esetében a hivatal folytatja le. A gyermekeknek joguk van saját anyanyelvüket használni az eljárás során, tolmácsot szintén a hivatal biztosít, meghallgatásukhoz eseti gondnok kirendelése szükséges. A krízisintervenció és az eljárás időtartama alatt megilleti őket zsebpénz és egészségügyi ellátás. A harmadik országbeli kísérelő nélküli kiskorúak az esetek zömében 2-3 napot töltenek Magyarországon és továbbutaznak, általában embercsempészekkel.

A kísérelő nélküli kiskorúak számára elérhető többnyelvű tájékoztató, amelyet a TEGYESZ készített el alapvető információkról és kulturális szokásokról. A nyelvi korlátozottság nagyban megnehezíti a gyermekek testi és lelki gondozását. Elengedhetetlen lenne a pszichológiai segítségnyújtás, krízis intervenció, valamint a sok esetben lappangó fertőzések és az elhanyagoltságuk okán jelentkező egészségügyi problémák orvosolása, amelyek felderítésében és megoldásában szintén akadályt jelent a nyelvi nehézség. A gyermekek szorongását az is fokozza, hogy a hivatal által bonyolított eljárásról a befogadó otthonoknak

kevés információja van, ezért nem tudják a gyermekeket, fiatalokat megnyugtatni és tájékoztatni az ügymenetről és a várható eseményekről.¹²

Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálat Hódmezővásárhelyen nyitotta meg 2013-ban 18 férőhelyes befogadó otthonát. Az otthon 18 férőhellyel rendelkezik 100%-ban fiú kísérő nélküli kiskorúak fordulnak meg az otthonban. Az otthonban jellemző a fent említett fluktuáció, viszont jelenleg 7 fiatal van, akik hosszabb ideje az otthonban tartózkodnak. A fiatalok 99%-ban menekültstátuszt kérnek, ahogy megérkeztek, még akkor is, ha előre tudják, hogy 2-3 nap múlva továbbállnak. Az eljárás idejére a hivatal humanitárius célú tartózkodási engedélyt állít ki, ennek nem feltétele, hogy a kiskorú együtt működjön a hatóságokkal.¹³

Q20. Nők és Férfiak esetén

Magyarország figyelembe veszi, hogy az emberkereskedelemben a nők és férfiak különféle természetű kényszerítésnek és kizsákmányolásnak vannak kitéve. Az áldozatokat koedukált szállásokon nem helyezük el. Arról nincs hivatalos rendelkezés, hogy a nemekre való tekintettel az eljárást lefolytató személy azonos nemű legyen az áldozattal. A gyakorlatban az a védett-házakban a női áldozatokat női szociális munkások fogadják és a kirendelt pszichológus is minden esetben nő.

2.2 Áldozatok észlelése

Q21. Áldozatazonosítás visszautasított menedékkérők esetén a kiutasítási eljárás során

Ha egy menedékjogi eljárás visszautasításra kerül, rizikófelmérést végeznek, annak érdekében, hogy az emberkereskedelem áldozata ne abba az országba térjen vissza, ahol veszélyeztetve van az emberkereskedők által. Mivel a menedékjogi eljárás alatt kiderül, hogy a menedékkérő emberkereskedelem áldozata, ezért, ha mégis el kell hagyja Magyarországot, abban az esetben számára biztonságos országba küldik. Ezen túl egy elutasított menedékkérő vagy áldozat jogában áll megfellebbezni a bíróság előtt a döntést az elutasításról.¹⁴

Q22. Eljárási folyamat olyan visszautasított menedékkérő esetén, aki emberkereskedelem áldozata

Ha egy harmadik országbeli állampolgár menedékkérelmét visszautasítják és kiderül, hogy feltételezett emberkereskedelem áldozata a kormányrendeletben meghatározott indikátorok alapján a hivatalnak el kell végeznie az azonosítást. Az indikátorok meghatározásánál a Magyar Kormány az *Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU Irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról* iránymutatását követte. Az indikátorok a kormányrendelet mellékletében találhatóak kérdések formájában. Ezáltal az azonosítást lefolytató szerv egy azonosító beszélgetést bonyolít le a feltételezett áldozattal, valamint külső jegyek alapján kell meghatározni, hogy potenciális áldozat-e az azonosításba bevont személy.

Egy nagyon lényeges előrelépésnek számít, hogy amennyiben egy hivatalos szerv megállapítja, hogy a hozzá forduló harmadik országbeli állampolgár emberkereskedelem áldozata (Ást 9/A. §) 30 napos gondolkodási időt kap, amely a krízis időszakon is átsegíti, ezalatt normalizálódik az általánosan jellemző zavaros tudatállapot. Ezalatt döntheti el egy áldozat, hogy együttműködik-e a hatóságokkal a bűncselekmény felderítésében. A gondolkodási időben az áldozat ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kap. Ha úgy dönt,

¹²Interjú a TEGYESZ képviselőjével a gyermekek ellátásáról (2013.08.05, személyes interjú).

¹³ Interjú a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálat vezetőjével (2013.08.21. telefonos interjú).

¹⁴ Interjú a békéscsabai menekülttábor vezetőjével (2013. augusztus 27. telefonos interjú).

hogy együttműködik a hatóságokkal egy évre jogosult tartózkodási engedélyt kapni, amely meghosszabbítható további egy évvel, illetve amíg a bűncselekmény felderítése idején együttműködik. Ezalatt jogosult rendszeres anyagi, jogi, pszichoszociális segítségnyújtásban részesülni az áldozat, valamint szükség esetén elhelyezése is megoldható.

Q22c. Ha az eljárás során egy harmadik országbeli állampolgár mégsem bizonyul áldozatnak

Az az állampolgár, aki nem bizonyul potenciális áldozatnak, kérhet menedékkérelmet Magyarországon egyéb indokkal is. A hivatal megvizsgálja a menedékkérelmező jogosultságát és 3-6 hónap alatt dönt arról, hogy menekültstátuszt ad egy harmadik országbeli állampolgárnak. Ezalatt jogosult humanitárius célú tartózkodási engedélyre.

Q23. A kiutasított áldozatok észlelési és azonosítási folyamatának értékelése

A kormányrendelet áldozatazonosításról szóló rendelkezés 2013. január 1-én lépett hatályba, hivatalosan ettől az időponttól kell alkalmazni. Mérés vagy értékelés a rendelet hatékonyságáról nem készült. A menedékkérelmi eljárás során lefolytatott azonosítási folyamat ez idáig nem az új kormányrendelet indikátorait követte, hivatalos azonosítási eljárás nem volt.

2.3 Irányítás

Q24. A menedékkérelmezők között azonosított emberkereskedelem áldozataira vonatkozó eljárások

Ha egy személy menekültstátuszának elbírálásakor, illetve jogszerűtlen tartózkodás bűncselekményének eljárása során kiderül, hogy emberkereskedelem feltételezett áldozata, az Ást 9. §-a alapján tájékoztatást kell kapjon arról, hogy 30 nap áll rendelkezésére, hogy eldöntse együttműködik-e a hatóságokkal. Illetve, ha az áldozat jelzi a hivatal felé, hogy emberkereskedelem áldozata szintén jogosulttá válik arra, hogy tájékoztatást kapjon a humanitárius célú tartózkodási engedély lehetőségéről és az együttműködés feltételeiről. Egyéb rendelkezések nem tárgyalják a kitoloncolt emberkereskedelem áldozatának különleges bánásmódjára vonatkozó jogokat és kötelezettségeit. A Harmtv. 29. § (1) bekezdés e) pontja elrendeli, hogy a befogadott, tartózkodási engedéllyel ellátott harmadik országbeli állampolgár, ha emberkereskedelem áldozata, akkor az áldozatok ellátásáról és támogatásáról szóló Ást alapján érvényesítheti jogait. Ezen túl a Harmtv. 30. § (1) bekezdés e) pontja alapján a 30 nap gondolkodási időtartamára az áldozatsegítő szolgálat kezdeményezésére ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kell kibocsájtani annak a harmadik országbeli állampolgárnak, aki emberkereskedelem áldozata.

A Harmtv. 45. § (4) bekezdése elrendeli, hogy, ha a 30 napos gondolkodási időszakban az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár magyarországi tartózkodása közbiztonságot, közrendet vagy nemzetbiztonságot sért kiutasítható az országból.

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal még nem járt el Magyarországról kiutasított személy humanitárius tartózkodási engedélyének kiadásában.

Q/25. Az áldozatirányítás értékeléséről

A Belügyminisztérium transznacionális áldozatirányítási rendszert tervez létrehozni, amely megvalósításának érdekében projektet nyújtott be Belgiummal és Hollandiával közösen, ennek kidolgozása viszont csak később fog elindulni.¹⁵

2.4 Jövőbeli intézkedések

¹⁵Belügyminisztérium

Q26. Jövőbeli intézkedések a nemzetközi eljárásokban az áldozatok védelmében

A Magyarországról kiutasított emberkereskedelem áldozatainak eljárásáról, hogy megkönnyítsék az áldozatok észlelését és azonosítását tervezett jövőbeli intézkedésekről nincs releváns adat.

3. Fejezet**Az áldozatok észlelése, azonosítása és irányítása egyéb szereplők által****3.1 Áldozatok észlelése és azonosítása a menekülttáborokban és a büntetés-végrehajtó intézetekben***Q27. Észlelés különféle szituációkban*

Az illegális migránsok esetében a hivatal folytat menekültügyi eljárást. A harmadik országbeli állampolgárok többsége menekültstátuszt kér Magyarországon. Azon harmadik országbeli állampolgárok, akik menekültstátusz iránti kérelmet nyújtottak be, magán szállásokon, befogadó állomásokon (Bicske, Vámosszabadi és Debrecen) vagy menekültügyi őrzött befogadó központokban (Békéscsaba, Debrecen, Nyírbátor) kerülhetnek elhelyezésre. Amennyiben pedig idegenrendészeti eljárás hatálya alatt állnak és nem kérnek menekültstátuszt, a Rendőrség által fenntartott ún. őrzött szállásokon (Budapest, Kiskunhalas, Győr, Nyírbátor) kerülnek elhelyezésre. A BÁH feladata, hogy egy feltételezett áldozatot azonosítson. Az előzetes eljárás 30 napos; ekkor alkalom nyílik észlelni és azonosítani egy áldozatot, további két hónap áll a hivatal rendelkezésére, hogy döntsön a menedékkérő státuszáról. Ha a személyt elutasítják, fellebbezhet a bíróságon, melynek lefolytatása maximum 3 hónap.¹⁶ Amennyiben kiderül, hogy a személy emberkereskedelem áldozata az Ást 9. § és a Harmtv. 29. § érvényesül a humanitárius célú tartózkodási engedélyéről. A továbbiakban a Harmtv. végrehajtási kormányrendeletének (114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet) 73-88. §-ai rendelkeznek arról, hogy az emberkereskedelem áldozata milyen ellátásokra jogosult.

Q27a. Azonosítási eljárás módja a gyakorlatban

Ahogy fent már említettük az azonosítási eljárásról szóló Kormányrendelet rendelkezik az emberkereskedelem áldozatainak azonosításáról. A rendelet mellékletében találunk indikátorokat, amelyek alkalmazhatók az áldozatok azonosítására, egy beszélgetés lefolytatására az áldozattal. Egy idegenrendészeti vagy menekültügyi eljárás során a hivatal vizsgálja, hogy a menedékkérő személy emberkereskedelem áldozata-e, illetve vizsgálja a migráló útvonalát és az érintett régiókat, ahol a személy állomásozott, amely szintén az azonosítást segíti elő.¹⁷ Ezen túl, a feltételezett áldozat jelezheti a hivatal felé, hogy maga emberkereskedelem áldozata.

Q28. A gyakorlatban használt útmutatás az azonosításról

A Mechanizmus meghatározza, hogy mely hivatalos szervek és civil szervek jogosultak arra, hogy az áldozatokat azonosítsák. Abban az esetben, ha egy emberkereskedelem áldozata

¹⁶Interjú a békéscsabai menekülttábor vezetőjével (2013. augusztus 27. telefonos interjú).

¹⁷Interjú a békéscsabai menekülttábor vezetőjével (2013. augusztus 27. telefonos interjú).

külföldi állampolgár és eljárásban vesz részt az azonosítás a hivatal kompetenciája lesz.

Q29.A gyermekek esetében

Ha bármely természetes személy, hivatalos szerv, állami vagy civil szervezet úgy érzékeli, hogy egy 18 életévét be nem töltött gyermek feltételezett áldozata az emberkereskedelemnek, jogosult arra, illetve az azonosítást végző szerv köteles gyermekvédelmi eljárást kezdeményezni. A gyermekek először 72 órás krízisellátásba kerülnek, majd elindul menekültügyi eljárásuk. Emberkereskedelem áldozatává vált kiskorúak különleges ellátása nem megoldott Magyarországon. Elhelyezésük családjuknál, illetve a szakellátásban valósul meg, védett-házba nem kerülhetnek. Ez a megoldás gyakran ad esélyt arra, hogy egy gyermek visszaesővé váljon. A családba való visszahelyezés esetén szükséges kockázatfelmérést végezni, hogy a gyermek biztonságban van-e rokoni környezetében.

Q30. Külön protokoll nem vonatkozik a nőkre és a férfiakra.

Magyarország elismeri az emberkereskedelem nemektől függő jellegét és tudomása van arról, hogy a nőkkel és a férfiakkal különféle célokból kereskednek. A segítségnyújtás és támogató intézkedéseknek figyelembe kell vennie a nemek közötti különbségeket. A kizsákmányolás és a kényszerítés jellege eltérő a különféle ágazatok függvényében. A nők legtöbbször szexuális kizsákmányolás áldozata, valamint előfordulnak házi kényszerrabszolgaság áldozataként esett nők is. A férfiak jellemzően munkacélú kizsákmányolás áldozatai az építőiparban vagy a mezőgazdaságban, illetve egyre népszerűbb jelenség Magyarországon a bérkoldultatás és a hajléktalan „csicskáztatás” a férfiak körében. Az emberkereskedelem áldozatai számára fenntartott védett-házak női áldozatokat fogadnak. A szállásokon megfordult személyek 100%-ban magyar állampolgárok. A férfiak más intézményekben kerülnek elhelyezésre, arról nincs adat, hogy harmadik országbeli állampolgárok emberkereskedelem áldozataként különleges bánásmódban részesültek volna.

Q31. Az azonosítás indikátorai és lépései

Az azonosító szerv köteles az áldozat egészségügyi és lelki állapotát felmérni, valamint anyagi rászorultságát is meghatározni. A Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 73-74. §-ai rendelkeznek az áldozatok egészségügyi, lakhatási és anyagi támogatásáról, valamint biztosítanak oktatást, beiskolázást is. Az áldozatok létfenntartásához szükséges hozzájárulást a BÁH látja el. Az azonosítási eljárást a kormányrendeletben meghatározott indikátorok alapján kell lefolytatni. A kormányrendelet melléklete sorolja fel azokat az indikátorokat, amelyek alapján mind lelki, mind fizikai állapota alapján egy az azonosításba bevont személy azonosíthatóvá válik.

Q31b. Egyéb eszközök az azonosításhoz

A hivatalos azonosítási eljárást a Kormányrendelet szabályozza, az eddig alkalmazott beszélgetések, interjúk továbbra is lefolytatásra kerülnek, amely szintén megkönnyíti az áldozatok azonosítását.

3.2 Áldozatirányítás menekülttáborokban/ büntetés-végrehajtó intézetekben

Q32. Az azonosítási eljárás lépcsőfokai

Az áldozatok az Ást. 9. § alapján jogosultak tájékoztatást kapni jogaikról, kötelezettségeikről és a büntetőeljárás lefolytatásának feltételeiről. A Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 73-88. §-ai meghatározzák, hogy az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár jogosult anyagi és szellemi támogatásra, valamint életkörülményeinek és lehetőségeinek javítása érdekében egyéb juttatásokra is jogosult. A

gyakorlatban nem volt arra példa, hogy a hivatal észlelt volna potenciális emberkereskedelem áldozatát a menekülttáborokban vagy a fogdán.

Q33. A koordinációs mechanizmus értékeléséről

A Mechanizmus nem tér ki arra, hogy a befogadó állomásokon intézményi ellátásba került emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár észlelésekor mely más ellátásra lenne jogosult. Mivel nincs gyakorlat ilyen esetekről, áldozatok továbbításáról, ezért a Mechanizmus értékelése nem releváns.

4. Fejezet Képzések és tréningek

Q35. Tréningek és képzések az áldozatvédelemben dolgozók számára:

A Kormány 1351/2013. (VI. 19.) Korm. határozata az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013-2016 közötti Nemzeti Stratégiáról határoz meg különféle képzési és szakmai fejlesztési programokat, amelyek a következő években kerülnek megvalósításra, illetve néhány közülük folyamatosan zajlik.

A BM 100 rendőr képzését tervezi 2014-2016-ig a hatékony áldozatazonosításhoz és megfelelő áldozatirányításhoz szükséges ismeretek és készségek elsajátítása céljából, amely megvalósításába civil és kormányzati szerveket is bevonnak.

Az áldozatsegítésben és az áldozatvédelemben dolgozó szakemberek számára felkészítés zajlik az emberkereskedelem áldozatainak szükségleteinek minél differenciáltabb kielégítése érdekében. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 124. § (1) bekezdése alapján az áldozatsegítő szolgálatként kijelölt szervnél működő kormánytisztviselők a kinevezéstől számított két éven belül az igazságszolgáltatási ismeretekről is számot adó ügyviteli vizsgát tesznek. Az ügyviteli vizsgával kapcsolatos további szabályozást a 22/2010. (XII. 28.) KIM rendelet tartalmazza. Az áldozatsegítők vizsgájának tárgyait és követelményeit a rendelet 7. §-a sorolja fel, amely kiegészítésre kerül az emberkereskedelem elleni küzdelemmel, az emberkereskedelem áldozatainak jellemzőivel és védelmével kapcsolatos ismeretekkel. Protokoll kidolgozására és jogszabály-módosításra [22/2010. (XII. 28.) KIM rendelet] a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal illetve a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak közreműködésével 2013. december 31-éig kerül sor.

A Belügyminisztérium, a Rendőrség és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem szakmai hálózat kiépítését folytatja a rendőrségen, amely speciális ismeretekkel látja el a képzésben résztvevő szakembereket. Az emberkereskedelemmel foglalkozó szakemberek képzése folyamatosan zajlik 2016-ig kormányzati és civil szervezetek bevonásával, e-learning tananyagra építve az ismereteket.

Megyei esetmenedzserek kijelölése és felkészítése valósul meg 2013-2015-ig. Összesen 20 fő szociális munkás részesül képzésben, hogy az áldozatok számára megfelelő szolgáltatások, ellátási formák álljanak rendelkezésre. A képzésben részesített szociális munkás az áldozatsegítő szolgálatnál kerül elhelyezésre minden megyében. A program megvalósításába civil szervezetek is részt vesznek.

Az OKIT-nál 24 órás krízis-telefonvonal kibővítése valósulna meg 2014-ben, amely eredményeként a vonal külföldről is elérhető lenne az áldozatok számára.

Az áldozatazonosításban és támogatásban részt vevő szervek, a büntetőeljárásban részt vevő hatóságok érzékenyítése folyik. A képzés során cél kötelezni az igazságszolgáltatás szereplőit és az azonosításban közreműködő szervek munkatársait arra, hogy az emberkereskedelem áldozatokat tájékoztassák.¹⁸

Q36a. Tréningek és képzések

A Belügyminisztérium csatlakozott a Kapacitásépítés a munkacélú kizsákmányolás ellen című projekthez. Ennek keretében egy "Képzés az emberkereskedelem elleni küzdelemben a munkaerő kizsákmányolása területén": áldozatok azonosítása, nyomozati eljárások, büntetőeljárások" került sor 2012-ben november 19-22-ig a Belügyminisztériumban. A képzés célja az volt, hogy a résztvevők több tudást szerezzenek a munkaerő-kizsákmányolás területéről az emberkereskedelemben, megvitassák a jelenlegi nyomozati és büntetőeljárás gyakorlatát az emberkereskedelem bűncselekménye okán, megosszák egymással az esetek tanulságait, bővítsék a jelenséggel foglalkozó szakemberek hálózatát, gyakorlati eszközöket kapjanak a résztvevők, amelyeket használni tudnak a mindennapi munkájukban az emberkereskedelem bűncselekményének felderítése és a büntetőeljárás során. A képzésben résztvevő célcsoportok (közel 60 fő): rendőrök, nyomozók, ügyészek, jogi szakemberek. A szakemberek a következő országok képviselői: Belgium, Bulgária, Horvátország, Cseh Köztársaság, Dánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Hollandia és az Egyesült Királyság.

A Holland Királyság Nagykövetség támogatásának és hozzájárulásának köszönhetően a MONA – Magyarországi Női Alapítvány – több képzést is szervezett, melyek fő célja elősegíteni az emberkereskedelem elleni küzdelmet. 57 fő bűnüldözési, szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi szakember vett részt a képzéseken 2010-2012 közötti időszakban. A projekt címe: „*Szakközti együttműködés a prostitúció és az emberkereskedelem visszaszorítása és az áldozatok segítése érdekében*”. A képzés célja, hogy segítse és felkészítse a résztvevőket az emberkereskedelem, a szexuális kizsákmányolás és a gyermekprostitúció áldozatainak azonosítására és a segítségnyújtásra.

A Holland és a Svéd Nagykövetség támogatásának és hozzájárulásának köszönhetően a MONA Alapítvány 2012-ben „*Szexuális kizsákmányolást célzó emberkereskedelem elleni küzdelem*” címmel szakmai szemináriumot szervezett. A BRFK-t 14 fő képviselte.

Az ORFK és a Hanns Seidel Alapítvány (HSA) képviselői rendeztek Budapesten konferenciát "Emberkereskedelem elleni küzdelem - védtelen áldozatok" címmel 2012 októberében.

Áldozatvédelmi területen dolgozó rendőrök vettek részt szakmai képzésen 2012-ben, amely középpontjában az emberkereskedelem elleni küzdelem állt. A képzés fő témái a következők voltak: gyermekprostitúció áldozatai bentlakásos iskolákban, szakközti együttműködés kiépítése Magyarországon az emberkereskedelem és a prostitúció elleni küzdelemben, jövőbeli kilátások migráns prostituáltak Magyarországon és Svájcban, prostitúció, kényszerített prostitúció, emberkereskedelem; az emberkereskedelem felszámolására irányuló uniós stratégia (2012-2016), az áldozatok védelméről és az emberkereskedelem megelőzéséről és leküzdéséről szóló irányelv átültetése, a vallási gyülekezetek szerepe az áldozatvédelemben, stb.

A bűncselekmények áldozatainak emléknapjának alkalmából a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal 1 napos eseményt és szemináriumot szervezett 2012 február végén. A nap kiemelt

¹⁸Nemzeti Stratégia 2013-2016.

témája volt az emberkereskedelem. Áldozatvédelmi szakértők, rendőrök, jogászok, stb. vettek részt a programon.

A Belügyminisztérium Romániával együtt részt vesz az "Integrált megközelítés a munkacélú kizsákmányolás megelőzésére a származási és célországokban" című projektben. A projekt általános célja, hogy csökkentse az emberkereskedelem fejlődő dinamikáját a munkaerő kizsákmányolás területén a származási, tranzit-és célországokban. A projekt partnerei: Európai Közjogi Szervezet- Görögország, Emberkereskedelem Elleni Küzdelem Országos Bizottsága – Bulgária, Egyenlőséget, Anti-rasszizmust támogató Akció (KISA) – Ciprus, Belügyminisztérium – Magyarország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Belügyminisztériuma.

A projekt keretében egy regionális szemináriumot tartottak az intézményközi együttműködés javítása és a kapacitás növelése érdekében az emberkereskedelem elleni küzdelemben a munkaerő kizsákmányolás területén, 2013 márciusában, a Belügyminisztériumban munkaügyi felügyelők, bírák, ügyészek, rendőrök, szociális munkások, civil szervezetek részvételével.

5. Fejezet Kutatások, tanulmányok

Q37. Kutatások az emberkereskedelem területén

- Eszter Alapítvány, Szerkesztette: Gyurkó Szilvia-Virág György: Emberpiac Szociális Minisztérium -2009
- Dr. György Virág: Az áldozatsegítés módszertana, szerkesztette: Borbíró A. – Kiss A. – Velez E. – Garami L.: Kriminálpolitika és Társadalmi bűnmegelőzés Kézikönyve II., Budapest, 2009. 105-122. old.
- MONA – Magyarországi Női Alapítvány: Jog, jogvédelem, ellátás Szakmaközi együttműködés kiépítése Magyarországon a prostitúció és szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem leküzdése és az áldozatok segítése érdekében MONA – Magyarországi Női Alapítvány, 2010
- MONA: "Women and Men: Supply and Demand" – Nemzetközi Konferencia Budapesten 2008. December 12.
- Fehér Lenke: Nemzetközi szervezett bűnözés - nemzetközi emberkereskedelem. 83-103 old., Nótári Tamás - Török Gábor /szerk./: PrudentiaJuris Gentium Potestate - Ünnepi Tanulmányok Lamm Vanda tiszteletére. MTA JTI, Budapest, 2010.
- Fehér Lenke: Prostitúció, emberkereskedelem. 211-230 old., Nagy Ildikó - Pongrácz Tiborné /szerk./: Szerepváltozások 2009. Jelentések a nők és a férfiak helyzetéről. TÁRKI, Budapest, 2009
- Fehér Lenke: Prostitúció, emberkereskedelem, Nagy Ildikó – Pongrácz Károlyné: Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről TÁRKI, Budapest, 2009. 211-230. old.
- Magyar Tudományos Akadémia, Jogtudományi Intézete: Fehér Lenke: Az áldozatsegítés, áldozatvédelem alapelvei a nemzetközi dokumentumokban. 149-167 old., Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.
- Fehér Lenke: Embercsempészet és emberkereskedelem Magyarországon. 167-177 old., Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.

Identification of victims of trafficking in human beings in international protection and forced return procedures

- Fehér Lenke: Az emberkereskedelem modern, nemzetközileg elfogadott definíciója. 57-73 old, Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.
- Fehér Lenke - [Hollán Miklós] - [Végyvári R.]: Javaslatok a törvényhozás és a joggyakorlat számára az emberkereskedelem elleni fellépés hatékonysága érdekében. 262-267 old., Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.
- Fehér Lenke: Az emberkereskedelem fogalom története. 15-31 old., Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.
- Fehér Lenke: Az emberkereskedelem elleni nemzetközi fellépés főbb állomásai. Acta Humana, Vol.19. 2008. No.1-2. 14-36 old.
- Fehér Lenke - [Zséger Barbara]: Civilek az áldozatsegítésben. 95-105 old., Borbíró Andrea - Kiss Anna - Velez Edit- Garami Lajos /szerk./: A kriminálpolitika és a társadalmi bűnmegelőzés kézikönyve. IRM, Budapest, 2009.
- Ligeti Katalin: Trafficking in human beings – the Hungarian perspective., Weyemberg, A. /szerk./: Trafficking in human beings in Europe. IEE, Brussels, 2008.
- Hollán Miklós: Emberkereskedelem. 579-587 old., [Kondorosi Ferenc] - Ligeti Katalin /szerk.: Az Európai Büntetőjog Kézikönyve. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2008.
- Hollán Miklós: Az emberkereskedelemre vonatkozó hazai büntetőjogi szabályozás. 178-198 old., Fehér Lenke /szerk./: Nemzetközi emberkereskedelem. Közlemények, No.22. MTA JTI, Budapest, 2008.
- Forrai Judit: Nevelőotthonban és nevelőintézetben élő fiatalok áldozattá válása; helyzetkép. Szerk. Majsai Tamás és Nagy Péter Tibor in: Lukács- a mi munkatársunk. Wesley Jubileumi Kötetek. Budapest, 2009. WJLF. 114-130 old.
- Viktória Sebhelyi: European Roma Right Centre (ERRC) *“Trafficking of Roma in Eastern and Central Europe: Analyzing the effectiveness of national laws and policies in prevention, prosecution and victim support”*, 2010
- Terres des Hommes (TdH) Researcher, *“Typology and Policy Responses to Child Begging in the EU”* 2011
- Ministry of Interior/European Cooperation Department *“Characteristics of Policies on Trafficking in Human Beings for Labor Exploitation”*, 2012
- Sex Educatio Foundation Researcher, *“Development of social services for women living in prostitution in Hungary and Switzerland”* 2012
- Agnes De Coll: On the Rode-Italy, E-notes *Report on the implementation of anti-trafficking policies and interventions in the 27 EU Member States from a human rights perspective*, 2008 and 2009
- Agnes De Coll: IOM-Paris *“Foster and Improve Integration of Trafficked Persons (FIIT)” - Evaluation of the effectiveness of measures for integration of Victims of Trafficking (VoTs)”*, 2012

6. Fejezet Konklúzió

Összefoglaló jelentés

A tanulmány jól tükrözi, hogy az emberkereskedelem területén Magyarország nem sorolható az Európai Unió célországai közé. Magyarországon még mindig kevés a bevándorló, ha más nyugat európai országokkal hasonlítjuk össze. A mélyszegénység csakúgy, mint a harmadik országokban – nagymértékben jelen van az ország egész területén, de leginkább Kelet, Észak-Kelet és Dél- Nyugat Magyarországon. Hazánkban ezeken a területeken a nyomor és az emberek helyzetének kilátástalansága igen hasonlítanak a harmadik országok életkörülményeire. Ezért hazánk különleges szerepet tölt be az emberkereskedelem európai vonalán. Magyarország elsősorban küldő ország, így hazatérő áldozatait kell rehabilitálnia és reintegrálnia a társadalomba. A harmadik országbeli állampolgárok hazánkat leginkább tranzit országnak használják, ez 90%-ban jellemző a kísérő nélküli kiskorúak esetére.

Magyarország az utóbbi két évben tett lényeges változtatásokat az emberkereskedelem elleni küzdelemben. 2013. január 1-jétől hatályos a **354/2012. (XII. 13.) Korm.rendelet az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről**. Hazánkban az azonosítás folyamata volt a legingoványosabb terület, nem volt szabályozva az áldozatok azonosításának módszere, nem volt hivatalos azonosítási rend, illetve nem voltak egyezményesen használható indikátorok. Az azonosítást civil szervezetek, az OKIT, a Rendőrség látta el saját nem hivatalos indikátorainak alkalmazásával. Mivel az azonosításról szóló rendelet még friss, gyakorlati használatának méréséről nem tudunk még referálni.

A harmadik országbeli állampolgárok esetében egyáltalán nincs gyakorlat arra, hogy bármely módszert, vagy protokollt használnának emberkereskedelem áldozatainak azonosítására. Ez a hiányosság egyértelműen kitűnik a tanulmányból. Ennek részben az az oka, hogy hazánk hivatalosan sem elismert, mint célország. Több tízezer azoknak a magyar állampolgároknak a száma, akik itthon vagy külföldön az emberkereskedelem áldozatává válnak, nagy számban vannak jelen belföldön és több ezrével migrálnak Svájcba, Hollandiába, Németországba, Olaszországba, Spanyolországba, Angliába, stb. A magyar áldozatok segítése, jogaik és érdekeik érvényesítése, illetve az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítése, beleértve a társadalmi attitűdformálást óriási kihívást jelent hazánkban a hivatalos és a civil szervezetek számára egyaránt. A probléma kezelése magával hordja azt a következményt, hogy nem prioritás kialakítani egy olyan befogadó otthont, amely harmadik országbeli áldozatokat is felkészült lenne ellátni. A jelenleg működő védett-házakban 100%-ban nők kerülnek elhelyezésre. Ezek a nők szexuális kizsákmányolás áldozatai, ők képezik az emberkereskedelem áldozatainak kb. 90%-át. Azoknak a férfiaknak, akik munkacélú kizsákmányolás áldozataivá váltak, elhelyezése hivatalosan nem megoldott, ellátásukat alkalmanként civil szervezetek biztosítják. A külföldi menekültek, illetve átutazók zöme férfi, a kísérő nélküli kiskorúak esetében szinte mindegyikük fiú. Ha van köztük emberkereskedelem áldozata, nem kerülnek azoknak a segítő szervezeteknek a látókörébe, akik szakmai ellátást nyújtanak hazánkban egyéb emberkereskedelem áldozatainak a számára. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal és az emberkereskedelem ellen küzdő szervezetek között nincs hivatalos együttműködési szerződés. A Hivatal menedékjogi eljárást folytat le az emberkereskedelem áldozatainak estében is és a menekülttáborokban szállásolja őket el. Az áldozatok ellátásával foglalkozó civil szervezetek nincsenek felkészülve a külföldiek

befogadására és hatékony szakmai gondoskodást sem tudnának biztosítani a számukra. A kísérő nélküli kiskorúak befogadó otthonai jó példával szolgálnak arról, hogy milyen felkészültségre van szükség a külföldi áldozatok hatékony ellátásakor.

A kutatás második felében megjelölt kérdések ismétlő jelleggel hatnak, mivel a magyar törvénykezés nem tér ki ilyen részletességgel a harmadik országbeli állampolgárok emberkereskedelem áldozatainak kezelésére.

A menedékkérők ellátásából hiányzik az állam által nyújtott pszichoszociális segítségnyújtás, amely lehetőséget adna nem csak a minden esetben szükséges krízisintervencióra és rehabilitációra, hanem arra is, hogy szakemberek észleljék, ha emberkereskedelem áldozata került eljárásba.

A tanulmány melléklete jól mutatja, hogy hazánkban a harmadik országbeli állampolgárokra feltett kérdések nem relevánsak pillanatnyilag. A humanitárius tartózkodási engedélyt, ha meg is kapták 2012-ben némelyek, arról nincs adat, hogy különleges ellátásban részesültek volna, illetve az áldozatvédelmi szolgálat látókörébe sem kerültek. Az eljárások azonnal elkezdődnek, a 30 napos türelemi időszakkal senki nem élt.

1. FÜGGELÉK

1. Táblázat– Statisztika harmadik országból származó, emberkereskedelem áldozatává váló személyekről, akik nemzetközi védelemben, illetve kitoloncolásban érintettek

	2008	2009	2010	2011	2012	Forrás / további információ
Harmadik országbeli állampolgárok, akik (potenciális) áldozatok, és <u>visszavonták</u>, vagy <u>megszüntették</u> a nemzetközi védelméhez szükséges eljárásukat						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik (potenciális) áldozatok, és <u>visszavonták</u> , vagy <u>megszüntették</u> a nemzetközi védelemhez szükséges (egységesített EU-s) eljárásokat (vagy – ahol releváns – nemzetközi védelmi eljárás alatt maradtak) ¹⁹ és akik (később) <u>türelmi időszakot</u> kaptak az emberkereskedelem (potenciális) áldozataiként (pl.: a 2004/81/ET, 2011/36/EU irányelvekben meghatározott eljárások, vagy egyéb nemzeti rendelkezések értelmében). Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg: - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát					0	
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik <u>visszavonták</u> , vagy <u>megszüntették</u> a nemzetközi védelemhez szükséges (egységesített EU-s) eljárásokat, és akik (később) (állandó, vagy ideiglenes) <u>tartózkodási engedélyt igényeltek</u> emberkereskedelem áldozataként a hivatalos szervekkel együttműködve (azaz a 2004/81/ET Irányelv, vagy alternatív eljárások értelmében, ahol az (adott) Tagállam nem alkalmazza a feltüntetett irányelvet) ²⁰					0	

¹⁹ Az itt nyújtott intézkedés függ az (adott) Tagállam Q11a-ra adott válaszáától – azaz hogy a pályázónak vissza kell-e vonnia a nemzetközi védelméhez szükséges eljárásokat annak érdekében, hogy türelmi időszakot és/vagy tartózkodási engedélyt kaphasson a 2004/81/ET irányelv értelmében.

²⁰ Dánia, Írország és az Egyesült Királyság nem aláírói az irányelvnek, ezért nem vonatkozik rájuk a 2004/81/ET direktíva, azonban minden ország alkalmaz alternatív eljárásokat.

Identification of victims of trafficking in human beings in international protection and forced return procedures

Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg: - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik <u>visszavonták</u> , vagy <u>megszüntették</u> a nemzetközi védelemhez szükséges (egységesített EU-s) eljárásokat, és akik (később) (állandó, vagy ideiglenes) <u>tartózkodási engedélyt szereztek</u> emberkereskedelem áldozataként. (azaz a 2004/81/ET irányelv, vagy alternatív eljárások értelmében, ahol az (adott) Tagállam nem alkalmazza a feltüntetett irányelvet)						
Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg: - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát						
<i>Harmadik országbeli állampolgárok, akik (potenciális) áldozatok, és akik <u>(végső) nemleges döntést követően elutasításra kerültek a nemzetközi védelmi eljárások során</u></i>						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik <u>(végső) nemleges döntést követően elutasításra kerültek</u> az (egységesített EU-s) nemzetközi védelmi eljárások során, és akik (később) ²¹ (nem egységesített EU-s) védelmi státuszt vagy tartózkodási engedélyt szereztek (pl. humanitárius alapon) ²² emberkereskedelem áldozataként (pl. humanitárius okokból).						
Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg: - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik <u>(végső) nemleges döntést követően elutasításra kerültek</u> az (egységesített EU-s) nemzetközi védelmi eljárások során, és akik – hivatalos azonosítási eljárást követően – (később) <u>türelmi időszakban részesültek</u> emberkereskedelem (potenciális) áldozataként (pl.: a 2004/81/ET,						

²¹**Megjegyzés:** néhány (Tag) Államban, ahol a harmadik állam állampolgárai a nemzetközi védelem igénylése során egyidejűleg besorolásra kerülnek az egyes nemzetközi védelmi kategóriákba, a két külön eljárásra való utalás ebben az esetben nem releváns. (Tag) Államok, akik nem alkalmaznak kettős eljárást, azoknak nem szükséges erre a kérdésre válaszolni, illetve válaszként beírhatják, hogy “nem alkalmazható”.

²²Ahol lehetséges, kérjük, adja meg a védett státusz/tartózkodási engedély pontos típusát.

Identification of victims of trafficking in human beings in international protection and forced return procedures

<p>2011/36/EU irányelvekben meghatározott eljárások, vagy egyéb nemzeti rendelkezések értelmében)</p> <p>Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát 					
<p>Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik <u>(végső) nemleges döntést követően elutasításra kerültek az (egységesített EU-s) nemzetközi védelmi eljárások során, és akik – hivatalos azonosítási eljárást követően – (később) tartózkodási engedélyt szereztek emberkereskedelem áldozataként (azaz a 2004/81/ET irányelv, vagy alternatív eljárások értelmében, ahol az (adott) Tagállam nem alkalmazza a feltüntetett irányelvet).</u></p> <p>Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát 					
Statistika a nemzeti (áldozat) irányítási mechanizmusról(NRM) (ahol létezik ilyen a (Tag)Államokban)					
<p>Amennyiben létezik nemzeti (áldozat) irányítási mechanizmus az adott (tag) államban, akkor kérjük, adja meg az alábbi adatokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket a nemzetközi védelem érdekében beadott <u>kérvények megvizsgálásában és elbírálásában</u> illetékes hivatalok az NRM-hez irányítottak - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket a <u>kényszerű hazatérés végrehajtásáért</u> felelős hivatalok az NRM-hez irányítottak - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket a <u>fogadóközpontokat működtető hivatalok</u> az NRM-hez irányítottak 					

Identification of victims of trafficking in human beings in international protection and forced return procedures

<ul style="list-style-type: none"> - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket a <u>fogdákat működtető hivatalok</u> az NRM-hez irányítottak - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket <u>jogi képviselők</u> irányítottak az NRM-hez - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket a <u>civil társadalom szereplői</u> irányítottak az NRM-hez - Harmadik országbeli állampolgárok száma, akiket <u>egyéb szereplők</u> irányítottak az NRM-hez <p>Ahol lehetséges, kérjük, jelölje meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az azonosított személy nemét, korát, állampolgárságát 						
Általános statisztikák ²³						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik (nem egységesített EU-s) védett státuszban részesültek, vagy tartózkodási engedélyt kaptak emberkereskedelem áldozataként (pl.: humanitárius okokból). ²⁴						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik türelmi időszakban részesültek emberkereskedelem áldozataként (pl.: a 2004/81/ET, 2011/36/EU irányelvekben meghatározott eljárások értelmében)						
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik tartózkodási engedélyt szereztek emberkereskedelem áldozataként (azaz a 2004/81/ET irányelv, vagy alternatív eljárások értelmében, ahol az (adott) Tagállam nem alkalmazza a feltüntetett irányelvet)					22	
Harmadik országbeli állampolgárok száma, akik az NRM-en keresztül vettek részt emberkereskedelem áldozatai számára						

²³ Az általános statisztikák megadásának célja, hogy lehetővé váljon a fenti adatok az emberkereskedelem (potenciális) áldozatainak szélesebb körben való értelmezése.

²⁴ Ahol lehetséges, kérem, jelölje meg a védett státusz pontos formáját.

lefolytatott eljárásokban						
---------------------------	--	--	--	--	--	--